

Spis treści

Wstęp

1. *Teoretyczno-metodologiczne aspekty dychotomii „Wschód—Zachód”* 5
2. *Cel i zakres pracy* 14
3. *Okcydentalizm w historiografii polskiej — próba konstrukcji modelu* 20

ROZDZIAŁ I

U źródeł przyszłych kontrowersji

1. *Sarmatyzm i indywidualizacja dziejów narodowych* 33
2. *Uniwersalizm oświeceniowy* 38
3. *Koncepcja rozejścia się z Europą* 72
4. *Koncepcja zatraty cech rodzimych — w stronę myśli romantycznej* 84

ROZDZIAŁ II

Idea polsko-słowiańskiej rodzimości

1. *Historyzm romantyczny* 93
2. *Słowiańszczyzna a Zachód* 108
3. *Romantyczne koncepcje oryginalności polskiego procesu dziejowego* 126

ROZDZIAŁ III

Oryginalność i zachodniość. Próby kompromisu

1. *Okcydentalne aspekty teorii najazdu* 159

2. <i>Oryginalność jako wynik syntezy pierwiastków heterogenicznych</i>	178
3. <i>Meandry postaw lojalistycznych</i>	184
4. <i>Ewolucja idei oryginalności dziejów Polski</i>	194

ROZDZIAŁ IV

Interpretacje okcydentalistyczne

1. <i>Pozytywistyczne przesłanki ujęć uniformizacyjnych</i>	197
2. <i>Antenaci szkoły krakowskiej</i>	202
3. <i>W kręgu krakowskiej szkoły historycznej</i>	217
4. <i>Lelewelowskie „zбочzenie” a okcydentalistyczna anomalia szkoły krakowskiej</i>	255

ROZDZIAŁ V

Spory o polską anomalię

1. <i>Niejasności formuły „przynależności do Zachodu”</i>	259
2. <i>Szkoła warszawska — polemiki z koncepcją zgubnej anomalii</i>	262
3. <i>Dylematy pierwszych polskich rzeczników materializmu historycznego</i>	293
4. <i>Problem polskiej odmienności a procesy reorientacyjne w historiografii końca XIX i początku XX wieku</i>	302
5. <i>Próby dziejowej „rehabilitacji” Wschodu</i>	306
6. <i>Okcydentalistyczny apologetyzm lat I wojny światowej</i>	320

Zakończenie 332

Indeks osób 337